

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVI підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

22 лютого 2024

Київ 2024

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2024. 406 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 11 від 22.04.2024)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М.В., ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;

Члени редколегії Балабаниць А.В., доктор економічних наук, професор;
Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Булатова О.В., доктор економічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор;
Толпежніков Р.О., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 22 лютого 2024 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

зовнішнім середовищем та між собою. В духовно-культурній підсистемі зміни полягають в активізації діяльності в культурно-мистецьких, медійних, в освітніх установах з питань ведення інформаційно-психологічного впливу на суспільство здатність піднесення суспільної свідомості з метою перемоги «гібридної війни». Свій політичний потенціал використовує політична система яка неминуче перетворюється в структурному, функціональному, комунікативному та нормативному сенсі.

Подібні зміни спрямовано залежать від низки чинників: одним із головних є стійкість політичної системи, цільові орієнтири та ресурси, а також зовнішньополітичний контекст розгортання та розвитку воєнних подій, реакція міжнародних безпекових систем та дій політичних союзників [5].

Література

1. Дмитренко М. А. Політична система України: розвиток в умовах глобалізації та інформаційної революції: [монографія] / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т дослідж. пробл. держ. безпеки. 2-ге вид., допов. та переробл. Київ: Ун-т «Україна», 2011. 820 с.

2. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку: [монографія] / [І. Ф. Курас та ін.; редкол.: Ф. М. Рудич (голова) та ін.]. Київ: Парламент. вид-во, 1998. 352 с.

3. Гібридна війна: in verbo et in praxi: монографія / за заг. ред. Р. О. Додонова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 410 с.

4. Гібридна війна: технології сугестії та контрсугестії: монографія / О. Акульшин, О. Заруба, Л. Компанцева, С. Кудінов, Н. Слухай, О. Снитко. Київ: Національна академія СБУ, 2018. 236 с.

5. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Харків: Фоліо, 2017. 496 с.

Кулешова Елла
старший викладач кафедри права
Маріупольський державний університет

АНАЛІЗ ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ У МОЛОДІ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ

Девіантна поведінка – термін, який не присутній у повсякденному вжитку, але явище, яке присутнє у повсякденному житті кожного. Девіантна поведінка – це поведінка, яка

відхиляється від прийнятих у суспільстві норм та правил. Молодь є однією з продуктивних сил суспільства. Ця категорія населення України визначається віком до 28 років. Молодь називають поколінням перехідного періоду, яке живе в епоху бурхливих і глибоких перетворень, в роки суворих потрясінь і нових можливостей [1].

Молоді люди є специфічним контингентом населення, якісно відмінним від усіх інших вікових груп. Роль молоді як чинника соціально- демографічного розвитку держави (регіону) обумовлена такими притаманними цій віковій групі особливостями:

- підвищений (порівняно з іншими віковими контингентами) рівень
- народжуваності – саме на жінок молодіжного віку припадає основна частина народжень;
- висока міграційна мобільність;
- великий попит на освіту – майже всі особи, які навчаються у вищих та професійних навчальних закладах, молодого віку;
- підвищений ступінь мобільності щодо змін місця роботи, перекваліфікації, освоєння нових видів та сфер діяльності.

Молодь є майбутнім держави, її інтелектуальним потенціалом, основою економічного, політичного і суспільного життя. Тому соціальне становище і соціальні проблеми молоді вивчаються і досліджуються у таких аспектах: демографічна ситуація в молодіжному середовищі; молодь і здоров'я; соціальне становище та самопочуття молоді; молодь і шлюб, проблеми молодих сімей; зайнятість і професійна підготовка молоді; молодь і освіта; молодь і Збройні сили, інші військові формування України; фізична культура і спорт; система ціннісних орієнтацій, культурні потреби і духовний світ української молоді; групи ризику та ризикова поведінка; економічна активність молоді та ін.

Профілактика та подолання девіації під час збройного конфлікту залежить від механізму створення та реалізації державної молодіжної політики в Україні є: законодавча база; щорічні слухання у Верховній Раді України про становище молоді та доповідь з цього питання Верховній Раді України, Президентів України, структурні підрозділи, що займаються проблемами молоді, в органах державної влади та управління всіх рівнів; соціальні служби для молоді; громадські молодіжні об'єднання; цільові комплексні програми; цільові кошти на фінансування молодіжної соціальної політики, залучені матеріальні та фінансові ресурси підприємств, організацій і установ, об'єднань громадян, зацікавлених у роботі з молоддю, діяльність спеціальних молодіжних фондів, які виступають суб'єктами соціальної роботи з молоддю [2].

Завданнями суб'єктів соціальної роботи з молоддю є: надання різноманітних правових послуг, соціальних, соціально-медичної, психолого- педагогічної, інформаційної,

матеріальної та інших видів правової допомоги, консультування молоді; розроблення та здійснення системи заходів зі створення умов, достатніх для життєдіяльності різних категорій молоді; здійснення профілактично-правову роботу серед молоді, вжиття системи заходів щодо запобігання негативним явищам та їх подолання; розроблення та здійснення правових, реабілітаційних заходів щодо відновлення соціальних функцій, морального, психічного та фізичного стану молоді, пристосування їх до безпечних соціальних та інших умов життєдіяльності, а також надання допомоги молоді, які зазнали жорстокості та насильства, потрапили в екстремальні ситуації; здійснення міжнародного співробітництва, вивчення і поширення передового міжнародного досвіду з питань соціальної роботи з молоддю; сприяння молодіжним організаціям і окремим громадянам у їх культурному і фізичному розвитку, участі в трудовій та суспільно корисній діяльності; здійснення інших повноважень у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю [3].

Література

1. Рогача О. Я., Савчина М. В., Менджул М. В. Захист прав внутрішньо переміщених осіб. Ужгород: РІК-У, 2018. 268 с.
2. Соціальна робота з молоддю. URL: <https://politics.ellib.org.ua/pages-12117.html>
3. Закон України про основні засади молодіжної політики. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
4. Пінчук І. М. Соціальна робота з дітьми та молоддю: проблеми, пошуки, перспективи. Київ : 2000. 276 с.
5. Збірник наукових праць Державного інституту розвитку сім'ї і молоді (за підсумками 2006 року). Київ : 2006. 192 с.

Свірський Борис
кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри права
Маріупольський державний університет

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СТАДІЙ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Кримінальна процесуальна діяльність здійснюється у певній послідовності та умовно поділяється на частини, що називають стадіями кримінального провадження.

Загальні положення стадій кримінального провадження – це обумовлені принципами кримінального процесу правила, що виражають найважливіші типові властивості стадії